

АСЕН РАЗЦВЕТИКОВ

ДВОЙНИК

chitanka.info

*Дълбоко в горите шуми синеокото лято.
Горят слънчогледи на жълти огнища в полята.*

*Горят и на всички очите и устните али.
И сякаши и в моята нощ е светилник запален.*

Аз виждам пак вятърни мелници, шатри и пики в полето,

аз чувам в душата си звън от копита и медни звънчета.

*То ти, Дон Кихоте, пиян от надежди и смелост,
отново се готовиш да литнеш със шлем и със пламък
на чело.*

*Бедния, наивен Дон Кихот —
той мечтал за подвиг цял живот.*

*С меч и със десница от сребро
тръгнал да се бие за добро.*

*Стигнал сред дъбравите на стан
шатрите на някакъв керван.*

*Съжалил той бедните слуги
и решил да ги освободи.*

*Кръст направил и целувал той,
на се хвърлил във неравен бой.*

*Хванали го яките слуги —
не мислете, че са туй шеги, —*

*били с пръчки, били с хулна реч,
счупили му сребърния меч,*

счупили му златното сърце.

3

*Дон Кихот, Дон Кихот, мълнии дебнат в лазурите.
Люта отрова във цветните чашки е турена.*

*Там между храстите в дълги, смълчани редици
дебнат те твоите братя със глад и със зъби в
зениците.*

*Дон Кихот, Дон Кихот, двойнико мой, безсърдечно
осмян и премазан,
дай да целуна кръвта по разбития шлем и
желязната пазва.*

4

*Не вярвам в човека, не вярвам в доброто, не вярвам в
душата,
не вярвам, че някакъв бог е направил земята.*

*Земята — зъл хищник, що стръвно в простора се вие
и носи гора от бесилки, ножове и змии.*

*Аз вярвам във бесните вълци, що вият в горите
смразени,
във стръвните мечки и леките, ловки хиени.*

*Аз вярвам във злите лъвици, сред жълтите пясъци
скрити,
аз вярвам във пъстрите тигри със кръв и със огън в
очите.*

5

3

*Душата ми — лъвица стара —
лелее свойта сетна вяра.*

*Ала понякога над нея
поисквам аз да се надсмея*

*и почвам приказка тогава,
и почвам приказка такава.*

*От Аравийската пустиня,
с картеч, с топове, с карабини,*

*с отровен газ и байонети
надигнали се зверовете*

*и хвърлили се във превара
връх зверовете на Сахара.*

*Отпорът бил, не ще и дума,
отчаян, кървав и безумен.*

*Сто дни и сто нощи се били,
гърмели, клали се, душили —
надвил коварният нападател,
надвитият горко си изпатил,*

*и, по традицията стара,
събрали се да преговарят.*

*Във фрак и с кола на гърдите,
започнал гордият победител:*

*Достопочтени джентлемени,
чакали, тигри и хиени,*

*чест имам днес, и тъй нататък,
простете, че ще бъда кратък:*

ний искаме — да ви ядем!

6

Чеда на желязната, горда Германия!

Със кръгчета синьо небе под златистите клепки,
със яките мускули, твърди глави и сърца беззаветни
и крепки!

И вие, чеда на великата, храбрата Франция,

със тъмни очи като южната вечер, и знайни и
весели
и южното слънце в душите си буйни понесли!

Лъжса е, лъжса е безумната кървава приказка.

А тъкмо напротив: там в Африка, дето лъвиците
рикат,
под тежкото слънце и тежките южни тръстики,

свирепите тигри, надмогнали своята жестокост и
злоба,
открили са приказна школа по братство и обич.

Но ваште чела са във кръв безнадеждно обагрени,
ушиите ви няма да чуят сърдечните речи,

ръщете си с прошка вий няма да стиснете вече:
че ваште десници отдавна със меч са отсечени.

7

Смири се, о тъмна жестокост,
пред мъртвото, храбро Мароко!

*Мароко — ти бунт и тревога,
и пясък, и слънце, и огън,*

*и гибел, и храброст безумна,
и буйни души, и самуми...*

*И ето те — мургава маса —
лежиши ти на жълтия пясък,*

*орлите се вият на стръв и
димят на гърдите ти кърви.*

*И ето: гърмят там далече
победни камбани и речи,*

*и смесват се песни и тропот...
Да бъдеш проклета, Европа,*

*убийци с милионите черкви
и скъпите златни разпятия!*

8

И моят народ е ранен.

*И свети до него секира —
тя свети и грей от кръвта.
Земята дими и умира,
и птиците падат в нощта.*

*Вали тишина и забрава.
И в мрака, безкрайно дълбок,
издига се волъл сподавен:*

„Тук има ли някъде бог?“

9

*Ти, който забравен на кръста мълчиш,
Исусе със тъжните, сини очи.*

Исусе с огромната светла душа.

*Ти нявга с камшика, разсърден и пламен,
търговците срамно изгони из храма.*

*И после възлезе, ранен, на Голгота,
със прошка на устни и нежен и кротък.*

*Ти беше забравил вековната мъдрост,
наивнико светъл със русите къдри.*

*И днеска ти виждаш и ясно ти става —
че има забава, но няма забрава:*

*търговците, що ги изгони ти срамно,
изгониха днес пък тебе из храма.*

*А ти не продумваш, ти тъмен мълчиш,
Исусе с дълбоките, тъжни очи,*

Исусе с огромната светла душа.

10

*Светът е засада. Светът: безутешния, пустия.
Светът е грамадна, светът е безумна индустрия.*

*Ний всичките хора, които сме малки, жестоки
чудовища,
залегнали в дупки и плюшени, меки леговища,*

*ний всичките хора сме мънички живи бутончета,
а наште сърца — пиromетри, и наште душици —
балончета.*

Върти, Сатана, своите съскащи змии-трансмисии!

И мен ми е тъмно и страшно. И в мойта душа е пустиня.

И аз, о нощи, онемявам пред вашите погледи сини.

И аз съм готов да повярвам, че нейде високо в небето

седи дядо господ на трона със гняв и със милост в сърцето.

Да падна и тихо да шъпна пред старите, шарени куни,

и тях и святото разпятие с тръпни уста да целуна,

*да взема причастие ало и жертвено тяло Христово,
със тихата вяра, че нявга той пак ще се върне
отново*

Вечер така ми говореше двойникът:

*Аз си живея самичек на кулата,
що е със гугла от цинк накачулен,*

*чужд съм на хората, чужд съм на всичките,
стигат ми само липите и птичките.*

*Мойто чело е от мисъл навъсено,
мойто сърце е от болка разкъсано.*

*Нявга във презнощ задушна и горестна,
аз ще разтворя със удар прозореца:*

*ставайте хора, дълбоко задрямали
долу в земята, във избитите каменни,*

ида и нося ви тайни разгатнати,

нося би синьо небе във душата си!

*И — ще се хвърля във мрака над клоните:
плахо ще звъннат задъхани стонове.*

*Хората, слепи от своите сънища,
няма да видят небето, ни кървите.*

*Само на обед ще срещнат във вестника,
че в полунощи не знам кой Разцветников,*

*луд и пиян, от прозореца скочил е
и си е пръснал главата на плочите.*

13

*Нея нощ ослепени и мъртви лежаха къщята,
и с огромни сирени ревеше безумният вятър.*

*Аз се правех, че спя, а във мен страшна мисъл бе
скрита.*

*Моят двойник лежеше тревожен и с пламък в
очите.*

*И когато в среднощ някой викна за помощ на двора,
той се вдигна и бутна крилата на моя прозорец.*

*Само в миг, като котка, аз скокнах без шум от
кревата —*

и го блъснах навън, и затръшинах във ужас стъклата.

*Нея нощ аз избягах далеч през баири и ниви.
И живея си тук непознат, и живея щастливо.*

*Мойта тайна лежи като въглен във мене зарита.
Аз съм честен човек, аз съм умен и много почитан.*

Ала тръгна ли някога в презнощ към къщи самичек,

*сякаш стражи след мен затръбяват и викат, и
тичат,*

*сякаш трепват къщя и дървета и с дигнати шии
през оградите сочат и викат след мене: „Убиец!“*

ЕПИЛОГ

*Ти пак преграждаш моя стръмен път,
ти чакаш и усмихваш се отново —
макар че аз поисках твойта смърт
и сам на смърт пред теб съм виновен.*

*Разбрах: във мойта кръв се раждаш ти,
тъй както призрак в езерото синьо —
кога пресъхнат тъмните води,
тогаз и ти, броднико, ще погинеш.*

*Върви наред, но по-далеч от мен.
Така е, знам: напразно пак се пазя.
Аз тръгвам и те гледам примирен
и само —*

*само
двойно по те мразя!*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.